

УДК 336.71

DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.24-34>

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ І ПАСИВАМИ АТ «КБ «ПРИВАТБАНК»

THE ASSESSMENT OF EFFICIENCY OF JSC CB «PRIVATBANK» ASSETS AND LIABILITIES MANAGEMENT

Святенко С.В.

старший викладач кафедри фінансів
суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку,
Криворізький національний університет

Потапчук А.В.

здобувач вищої освіти факультету економіки
та управління бізнесом,
Криворізький національний університет

Sviatenko Sergey

Senior Lecturer, Department of Finance
Business Entities and Innovative Development,
Kryvyi Rih National University

Potapchuk Alyona

applicant of higher education
of the Faculty of Economics and Business Administration,
Kryvyi Rih National University

Банки є важливою частиною світової економіки, а сутність банківської діяльності – це управління активами та пасивами. Проблема управління активами та пасивами є завжди актуальною, адже це щоденна справа банку, яку потрібно ретельно виконувати і вживати профілактичні заходи для зменшення ризиків із погляду ліквідності, прибутковості та платоспроможності. У статті розкрито економічну сутність поняття «управління активами і пасивами банку» за висловами відомих вітчизняних науковців та на основі них сформовано власне визначення. Досліджено динаміку та структуру активів і пасивів АТ «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 рр. Проаналізовано управління активами і пасивами АТ «КБ «ПриватБанк» на основі проведених розрахунків показників ліквідності та фінансової стійкості, а також подано динаміку дотримання основних економічних нормативів, установлених НБУ. Модель управління активами та пасивами допомагає виміряти, вивчити та відстежити ризики. Це забезпечує відповідні стратегії для їх управління.

Ключові слова: банківська система, банк, управління активами і пасивами банку, баланс банку, ліквідність.

Банки являются важной частью мировой экономики, а сущность банковской деятельности – это управление активами и пассивами. Проблема управления активами и пассивами всегда является актуальной, ведь это ежедневное дело банка, которое нужно тщательно выполнять и принимать профилактические меры для уменьшения рисков с точки зрения ликвидности, доходности и платежеспособности. В статье раскрыта экономическая сущность понятия «управление активами и пассивами банка» по высказываниям известных отечественных ученых и на основе них сформировано собственное определение. Исследованы динамика и структура активов и пассивов АО «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 гг. Проанализировано управления активами и пассивами АО «КБ «ПриватБанк» на основе проведенных расчетов показателей ликвидности и финансовой устойчивости, а также представлена динамика соблюдения основных экономических нормативов, установленных НБУ. Модель управления активами и пассивами помогает измерить, изучить и отследить риски. Это обеспечивает соответствующие стратегии для их управления.

Ключевые слова: банковская система, банк, управление активами и пассивами банка, баланс банка, ликвидность.

The problem of management assets and liabilities is always relevant, because it's a daily case of the Bank, which must be carefully run, and to take preventive measures to reduce the risks from the point of view of liquidity, profitability and solvency. Therefore, effective management of liabilities and assets of the Bank is the initial step that you

should do in the way of long-term strategic planning. This article deals with economic essence of concept "management of the assets and liabilities of the Bank" with the statements of famous scientists and based on them, formed their own definition of this economic category. Studied the dynamics and structure of assets and liabilities of JSC CB "PrivatBank" for 2016-2018 based on vertical and horizontal analysis and also highlighted a particularly important balance sheet items that generate income or form of financial resources. Analyzes the management of the assets and liabilities of JSC CB "PrivatBank" on the basis of the calculations of indicators of liquidity and financial stability, and dynamics of the main economic norms of NBU established by using horizontal analysis. Under the management of liabilities relative to assets cash inflows and outflows are grouped into different time periods. In addition, each indemnity of the assets is balanced with an appropriate package of liabilities. The difference obtained in each bucket, known as a mismatch. Therefore, measurement and management of liquidity needs is the vital activities of commercial banks. Ensuring the Bank's ability to fulfil its obligations as they become due, liquidity management can reduce the likelihood of adverse situation. JSC CB "PrivatBank" is an important Bank and occupies the top ranking among all banks with the largest assets, liabilities and equity, and the trend growth in these indicators, but the management of the Bank must base their business decisions in a dynamic and integrated control system and risk management, managed corporate strategy, because in the course of their activities, banks are exposed to several major risks – credit risk, interest rate risk, currency risk, liquidity risk and operational risks.

Key words: banking system, bank, asset and liability management, balance sheet, liquidity.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Поява кризових явищ як на рівні держави, так і у банківській системі вимагає вдосконалення процесу управління активами і пасивами, що є головною частиною процесу фінансового управління будь-яким банком. Передусім це пов'язане зі стратегічним управлінням балансом та ризиками, що виникли в результаті зміни процентних ставок, обмінних курсів та ліквідних позицій банку. Проведення ефективного управління активами та пасивами банківської установи можна назвати головним чинником, який стимулює підвищення прибутковості, зміцнення ліквідності та фінансової стійкості банку, адже з рівняння бухгалтерського обліку видно, що сума активів повинна дорівнювати загальній сумі зобов'язань плюс власний капітал.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Значний внесок у визначення сутності економічної категорії «управління активами і пасивами» та питання оптимізації структури балансу банку зробили такі вітчизняні науковці, як: Л.А. Зверук [1], І.Є. Семенча [2], В.І. Руденко [2], Н.В. Михальчук [3], О.В. Добровольська [4], О.П. Острініна [4], А.О. Лопаткіна [4], К.М. Азізова [5], Ю.С. Тисячна [5], Н.О. Слободянюк [6], М.О. Юнацький [6], А.М. Шелевер [6], Л.С. Тришак [7], З.А. Мацук [7], В.І. Шийко [7], Ю.П. Макаренко [8], М.С. Михайличенко [9] та ін. У своїх працях автори розкрили шляхи оптимізації активів та пасивів банку, проаналізували методи, інструменти та способи управління ними, досліджували ресурсну базу банку та шляхи ефективного розміщення наявних фінансових ресурсів. Проте питання ефективного управління активами і пасивами банку ще не повністю досліджене, тобто потребує вдосконалення як у практичному, так і в теоретичному аспекті.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується

означена стаття. За останні десятиліття банківська сфера значно змінилася, і ці зміни вимагають посилення уваги до стратегій та процесів управління ризиками в галузі управління активами та пасивами. На разі не існує єдиної точки зору щодо визначення цього поняття. На прикладі АТ «КБ «ПриватБанк» досліджено слабкі сторони його менеджменту, які потребують ефективних управлінських рішень.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою статті є дослідження і визначення поняття «управління активами і пасивами банку», аналіз динаміки та структури балансу на прикладі АТ «КБ «ПриватБанк» та оцінка ефективності управління активами та пасивами в зазначеній вище банківській установі на основі дотримання ними встановлених нормативів НБУ, фінансової стійкості та ліквідності державного банку.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У банківських установах управління активами та пасивами – це управління різними ризиками, які виникають через невідповідність у структурі між активами та пасивами банку.

Усі комерційні банки протягом своєї діяльності стикаються з декількома ризиками, такими як ризики, що пов'язані з активними операціями та ресурсною базою, відсотками, ризиками обміну валюти, втрати ліквідності банку та фінансової стійкості і т. д. Кожен банк має чітку стратегію, клієнтську базу, продукти та послуги, фінансові ресурси, сукупність активів та рівень ризику. Ці відмінності вимагають, щоб оцінка ризиків у практичній діяльності управління ними була пристосована до конкретних ризиків та діяльності кожного банку, а не застосовувати один підхід для всіх окремих банківських установ. У сучасному світі не існує єдиної точки зору щодо трактування поняття «управління активами і пасивами банку», тому в табл. 1 представлено думки різних вітчизняних авторів стосовно цього складного питання.

Таблиця 1

Підходи вітчизняних науковців до визначення економічної сутності поняття «управління активами і пасивами банку»

Автори	Управління активами і пасивами банку – це
К.М. Азізова, Ю.С. Тисячна [5]	процес цілеспрямованого впливу на банківські активи і пасиви за допомогою вибраних методів чи систем заходів у режимі детермінованої програми (регламенту) задля досягнення поставлених цілей
М.С. Михайличенко [9]	аналіз й управління структурою балансу щодо строковості, валюти його статей, термінів перегляду відсоткових ставок та співвідношення «активи – зобов'язання – капітал»
Ж.М. Довгань [10]	взаємозв'язок створення вартості компанії для акціонерів і управління ризиками із визначенням рентабельності, трансфертним ціноутворенням, законодавчими обмеженнями, вартістю кредиту, управлінням процентним ризиком і ліквідністю. На операційному рівні ця система гарантує узгоджену діяльність усіх підрозділів, спрямовану на досягнення загальної мети
Л.А. Зверук [1]	це один із ключових процесів у системі управління банком, якому притаманні комплексність та стратегічний характер і від ефективності здійснення якого залежить конкурентна позиція банку на фінансовому ринку
О.В. Литвинюк [11]	це складний фінансовий механізм, який включає у себе управління фінансовими потоками банку, який здійснюється через узгодження управлінських рішень та досягнення певних пропорцій між активами та пасивами з метою оптимізації співвідношення між прибутковістю та рівнем ризиків, що виникають у процесі управління активами та пасивами банку
Г.Т. Карчева, О.Я. Карчева [12]	гнучке управління активами і пасивами банківської установи як засіб забезпечення фінансової стійкості банку та його сталого розвитку
Н.Ю. Діденко [13]	один із ключових процесів управління банком, що охоплює всі сфери фінансового менеджменту, від якості якого залежить ефективність його діяльності та здатність вижити у конкурентному середовищі
Л.О. Примостка [14]	скоординоване управління фінансами банку, в процесі якого через узгодження управлінських рішень та досягнення певних пропорцій між активними і пасивними операціями досягається кілька цілей, таких як підвищення прибутку, зниження ризиків, аналіз і контроль над ліквідністю, управління спредом
Д.Р. Ротар [15]	формування стратегій та проведення операцій, які приводять структуру балансу банку відповідно до вибраної банком політики

Джерело: складено авторами

Отже, управління активами і пасивами банку – це управління фінансовими ризиками, що виникають через невідповідність між активами і зобов'язаннями, а також орієнтоване на довгострокову перспективу, а не на зниження поточних ризиків, й являє собою процес максимізації активів для задоволення зобов'язань, які мають підвищити прибутковість.

Хоча управління активами і пасивами банку не є новим інструментом планування, він є актуальним і сьогодні та підлягає постійному вдосконаленню, адже цей інструмент поступово розвивався з елементарної ідеї відповідності між собою термінів погашення активів та пасивів у різних часових періодах.

Аналіз оцінки управління активами та пасивами АТ «КБ «ПриватБанк» як одного із найважливіших банків України розпочнемо з дослідження динаміки та структури його активів і пасивів (табл. 2).

Станом на 31.12.2018 загальна сума активів банку становить 278 048 млн грн, що на 9, 61% більше, ніж на 31.12.2017, отже, загальна динаміка є позитивною протягом трьох років. Ці позитивні зміни відбулися, насампе-

ред, за рахунок збільшення видачі кредитів АТ «КБ «ПриватБанк» на 30,79%, а також за допомогою зростання інвестиційного портфеля банку порівняно з 2017 р. на 42,16%.

У структурі активів найбільша частка належить інвестиційним цінним паперам – 65%, абсолютне значення цього показника на 2018 р. становило 180 081 млн грн (рис. 1). На другому місці з питомою вагою 18% знаходяться кредити та аванси клієнтам, приріст даного показника порівняно з 2017 р. становив 11 805 млн грн. Найбільше АТ «КБ «ПриватБанк» кредитує юридичних осіб: загальна сума виданих кредитів становить 21% від загальної вартості кредитного портфеля. На наступній позиції розмістилися основні засоби з питомою вагою 10% у загальних активах банку.

Структура активів оцінюється як позитивна, оскільки про це свідчать активний розвиток банківської установи, розширений спектр банківських продуктів та послуг, що призводить до розширення кола клієнтів і підвищує ліквідність та прибутковість банківської установи. З аналізу динаміки та структури активів банку було з'ясовано, як розміщувалися наявні фінансові ресурси АТ «КБ «ПриватБанк».

Динаміка активів АТ «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 рр.

Активи	Роки			+/-, млн грн		%	
	2016	2017	2018	2017-2016	2018-2017	2017-2016	2018-2017
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	30 159	25 296	27 360	-4 863	2 064	-16,12	8,16
Заборгованість банків	-	2 903	-	2 903	-2 903	-	-100,00
Кредити та аванси клієнтам	32 616	38 335	50 140	5 719	11 805	17,53	30,79
Інвестиційні цінні папери	64 409	126 676	180 081	62 267	53 405	96,67	42,16
Вбудовані похідні фінансові активи	27 044	34 336	-	7 292	-34 336	26,96	-100,00
Передплата з поточного податку на прибуток	181	184	184	3	0	1,66	0,00
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію	246	30	30	-216	0	-87,80	0,00
Інвестиційна нерухомість	691	3 648	3 340	2 957	-308	427,93	-8,44
Основні засоби	3 409	3 326	3 793	-83	467	-2,43	14,04
Інші фінансові активи	2 639	2 940	2 743	301	-197	11,41	-6,70
Інші активи	9 585	8 815	8 899	-770	84	-8,03	0,95
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	8 782	7 069	1 361	-1 713	-5 708	-19,51	-80,75
Активи, утримувані для продажу	-	117	117	117	0	-	0,00
Всього активів	179 761	253 675	278 048	73 914	24 373	41,12	9,61

Джерело: складено авторами на основі [16]

Станом на 31.12.2018 загальна сума зобов'язань та капіталу банку становила 278 048 млн грн, що на 9,61% більше порівняно з 2017 р. Як бачимо, у динаміці зобов'язань державного банку переважають кошти як фізичних, так і юридичних осіб, які розміщені на вклади, приріст даного показника на 2018 р. становив 18 888 млн грн (табл. 3). Це не є дивним, адже основним джерелом формування ресурсів банку є депозитні операції. У 2018 р. банк збільшив кіль-

кість клієнтів на 1,5 млн – до близько 22 млн осіб, при цьому майже кожен другий клієнт (близько 9 млн) був активним користувачем «Приват24».

Станом на 31.12.2018 загальна сума зобов'язань банку становить 246 584 млн грн, що на 16 528 млн грн, або на 7,18%, більше порівняно з 2017 р. Зі структури пасиву балансу (рис. 2) чітко видно, що найбільшу питому вагу у розмірі 95% займають депозити, що надані клієнтам банку.

Рис. 1. Структура активів АТ «КБ «ПриватБанк» за 2018 р.

Джерело: складено авторами на основі [16]

Таблиця 3

Динаміка пасивів АТ «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 рр.

Пасиви	Роки			+/-, млн грн		%	
	2016	2017	2018	2017-2016	2018-2017	2017-2016	2018-2017
Заборгованість перед НБУ	18 047	12 394	9 817	-5 653	-2 577	-31,32	-20,79
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	2 667	234	195	-2 433	-39	-91,23	-16,67
Кошти клієнтів	180 656	212 167	231 055	31 511	18 888	17,44	8,90
Випущені боргові ЦП	2	2	2	0	0	0,00	0,00
Відстрочене зобов'язання з ПНП	138	150	136	12	-14	8,70	-9,33
Поточне зобов'язання з ПНП	1 932	1 688	2 247	-244	559	-12,63	33,12
Резерви, інші фінансові та нефінансові зобов'язання	2 545	3 292	3 132	747	-160	29,35	-4,86
Субординований борг	122	129	-	7	-129	5,74	-100,00
Всього зобов'язань	206 109	230 056	246 584	23 947	16 528	11,62	7,18
Акціонерний капітал	50 695	206 060	206 060	155 365	0	306,47	0,00
Емісійний дохід	23	23	23	0	0	0,00	0,00
Внески у капітал, отримані за випущені, але не зареєстровані нові акції	111 591	-	-	-111 591	0	-100,00	-
Резерв переоцінки приміщень	805	769	687	-36	-82	-4,47	-10,66
Нереалізований (збиток)/прибуток від інвестиційних ЦП	521	-479	-3 303	-1 000	-2 824	-191,94	589,56
Результат від операцій з акціонером	9 934	12 174	12 174	2 240	0	22,55	0,00
Загальні резерви та інші фонди	1 619	6 211	6 211	4 592	0	283,63	0,00
Накопичений дефіцит	201 536	201 139	190 368	-397	-10 771	-0,20	-5,36
Всього власного капіталу	26 348	23 619	31 464	-2 729	7 845	-10,36	33,21
Всього зобов'язань та капіталу	179 761	253 675	278 048	73 914	24 373	41,12	9,61

Джерело: складено авторами на основі [16]

Рис. 2. Структура зобов'язань АТ «КБ «ПриватБанк» за 2018 р.

Джерело: складено авторами на основі [16]

Таблиця 4

Фінансова стійкість АТ «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 рр.

Назва показників	Нормативне значення	Рік			Відхилення	
		2016	2017	2018	2017-2016	2018-2017
Коефіцієнт надійності	Не менше 5%	-0,13	0,103	0,13	0,23	0,02
Коефіцієнт фінансового важеля	<20	-7,82	9,74	7,84	17,56	-1,90
Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів	Не менше 10%	-0,15	0,093	0,11	0,24	0,02
Коефіцієнт захищеності власного капіталу	-	-0,83	0,82	0,45	1,64	-0,37
Коефіцієнт захищеності дохідних активів власним капіталом	-	-0,61	-0,10	-0,04	0,51	0,06
Коефіцієнт мультиплікатора капіталу	12,0–15,0	3,55	1,23	1,35	-2,31	0,12

Джерело: складено авторами на основі [16]

Із табл. 4 видно, що коефіцієнт надійності у 2017–2018 рр. перевищив нормативне значення (не менше 5%) та становить у 2017 р. 10,3%, а в 2018 р. – 13%. Це свідчить про надійність державного банку. Коефіцієнт фінансового важеля має тенденцію до зниження, що передбачає спад ділової активності банку. Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів відповідає нормативному значенню (не менше 10%) лише у 2018 р. Можна сказати, що за досліджуваний період прослідковуються значні коливання щодо забезпеченості власними коштами банківської установи.

Дані табл. 4 свідчать про те, що на початок 2018 р. коефіцієнт захищеності дохідних активів власним капіталом має негативне значення (-0,10), а вже на кінець року він зріс майже до позитивного значення (-0,04). Це свідчить про те, що розмір власного капіталу за мінусом недохідних активів не покривав дохідних активів, але впродовж року сума неробочих активів знизилася. Отже, АТ «КБ «ПриватБанк» необхідно й надалі поліпшувати управління активами і пасивами з метою поліпшення його фінансово стану.

Із даних, що наведені в розрахунковій табл. 5, видно, що банк забезпечив високий понаднормативний рівень коефіцієнтів миттєвої ліквідності та загальної ліквідності зобов'язань банку, які мають тенденцію до зростання. Це свідчить про спроможність банку погашати будь-які свої зобов'язання. Коефіцієнт відношення високоліквідних до робочих активів не відповідає нормативному значенню та становить лише 12%, а також має негативну тенденцію до зменшення, що свідчить про необхідність активізації менеджерських заходів для усунення банківських ризиків. Коефіцієнт ресурсної ліквідності зобов'язань перевищує нормативне значення, у результаті чого зростає забезпеченість робочими активами всіх зобов'язань банку.

Додатковим показником є коефіцієнт ліквідного співвідношення виданих кредитів і залучених депозитів, він зріс на 4%, отже, ризик ліквідного погашення основного обсягу зобов'язань перед клієнтами банку має швидку тенденцію до зростання. Більш детально динаміку коефіцієнтів ліквідності банку зображено на рис. 3.

Таблиця 5

Ліквідність АТ «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 рр.

Назва показників	Нормативне значення	Рік			Відхилення	
		2016	2017	2018	2017-2016	2018-2017
Коефіцієнт миттєвої ліквідності	Не менше 30%	0,64	0,32	0,43	-0,32	0,11
Коефіцієнт загальної ліквідності зобов'язань банку	Не менше 100%	0,87	1,10	1,13	0,23	0,02
Коефіцієнт відношення високоліквідних до робочих активів	Не менше 20%	0,24	0,14	0,12	-0,10	-0,02
Коефіцієнт ресурсної ліквідності зобов'язань	Близько 70-80%	0,62	0,91	0,96	0,29	0,05
Коефіцієнт ліквідного співвідношення виданих кредитів і залучених депозитів	-	0,16	0,17	0,20	0,01	0,04
Коефіцієнт генеральної ліквідності зобов'язань	-	0,21	0,17	0,13	-0,04	-0,04

Джерело: складено авторами на основі [16]

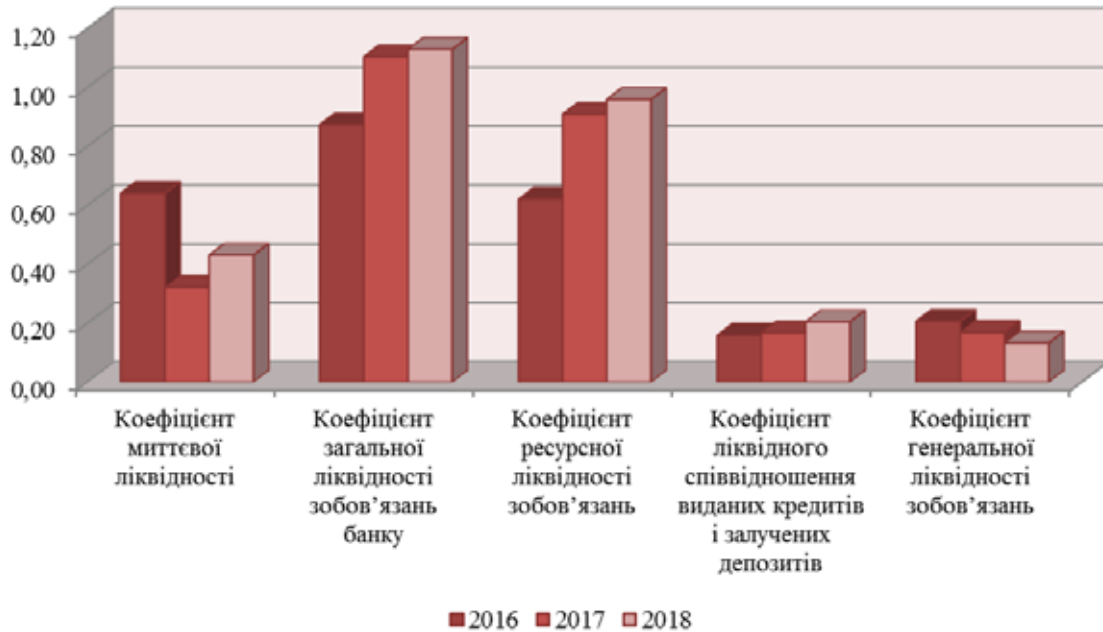

Рис. 3. Динаміка коефіцієнтів ліквідності АТ «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 рр.
Джерело: складено авторами на основі даних [16]

Отже, показники ліквідності АТ «КБ «ПриватБанк» у цілому показали, що банк має змогу погашати будь-які вимоги за зобов'язаннями та перед своїми клієнтами.

Для того щоб проаналізувати, як управляють активами та пасивами в АТ «КБ «ПриватБанк», необхідно також розрахувати економічні нормативи НБУ за 2016–2018 рр. (табл. 6).

З даних табл. 6 видно, що на 31.12.2018 норматив регулятивного капіталу АТ «КБ «ПриватБанк» становив 17 569,00 млрд грн, що в багато разів перевищує встановлене НБУ нормативне значення (200 млн грн).

Норматив достатності регулятивного капіталу АТ «КБ «ПриватБанк» станом на кінець 2018 р. становив 17,36%, що на 7,36% більше встановленого НБУ граничного значення. Таким чином, банк сформував та підтримував хоро-

ший запас за нормативом адекватності регулятивного капіталу.

Нормативи ліквідності АТ «КБ «ПриватБанк» за період 2016–2018 рр. продемонстрували позитивну динаміку та відповідають нормативному значенню НБУ (рис. 4). Отже, державний банк був дуже добре забезпечений ліквідністю протягом 2018 р.

Таким чином, політика управління активами і пасивами банку АТ «КБ «ПриватБанк» була позитивною з погляду ліквідності активів, кредитного ризику, дотримання нормативів, позитивної динаміки активів та пасивів банку, а щодо фінансової стійкості, то необхідні ефективні управлінські рішення.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, для того щоб забезпечити стійкість,

Таблиця 6
Динаміка дотримання економічних нормативів АТ «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 рр.

Назва показників	Нормативне значення	Рік			Відхилення	
		2016	2017	2018	2017-2016	2018-2017
Мінімальний розмір регулятивного капіталу банку	200 млн грн	25552,00	3136,00	17569,00	-22416,00	14433,00
Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу	≥10%	10,70	2,10	17,36	-8,60	15,26
Норматив достатності основного капіталу	≥7%	10,74	-1,40	13,65	-12,14	15,05
Норматив миттєвої ліквідності	≥20%	56,87	63,52	32,47	6,65	-31,05
Норматив поточної ліквідності	≥40%	59,88	147,43	155,54	87,55	8,11
Норматив короткострокової ліквідності	≥60%	97,09	73,83	99,76	-23,26	25,93

Джерело: складено авторами на основі [16]

Рис. 4. Динаміка нормативів ліквідності АТ «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 рр.
Джерело: складено авторами на основі [16]

надійність, прибутковість та ліквідність банку, необхідно ефективно управляти активами і пасивами банківської установи. Сучасний стан динаміки та структури управління активами і пасивами на прикладі АТ «КБ «ПриватБанк» за 2016–2018 рр. відображає позитивну тенденцію до зростання активів, капіталу і зобов'язань банку. У структурі пасиву балансу найбільшу частку займають депозитні операції, тоді як у

структурі активів – інвестиційні та кредитні операції. Структура активів і пасивів АТ «КБ «ПриватБанк» забезпечує необхідний рівень ліквідності та відповідає встановленим нормативам НБУ. Оскільки банківська сфера завжди несе за собою високі ризики, необхідно постійно вдосконалювати системи та методи управління активами і пасивами з метою забезпечення стабільної фінансової стійкості банку.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Зверук Л.А. Основи стратегій управління активами і пасивами банків. *Бізнес Інформ*. 2018. № 6. С. 307–313.
2. Семенча І.Є., Руденко В.І. Аналіз сучасного стану активів банків та джерела їх формування. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 11. С. 790–793.
3. Михальчук Н.В. Оцінка ефективності управління активами і пасивами ПАТ «КБ «ПриватБанк». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2016. Вип. 3. С. 152–157.
4. Добровольська О.В., Острініна О.П., Лопаткіна А.О. Аналіз сучасного стану активів та пасивів комерційного банку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Вип. 27(3). С. 28–32.
5. Азізова К.М., Тисячна Ю.С. Управління активами і пасивами банку: сутність та методичні підходи. *Економічний простір*. 2016. № 108. С. 112–126.
6. Слободянюк Н.О., Юнацький М.О., Шелевер А.М. Аналіз активів та шляхи вдосконалення кредитної діяльності комерційних банків на прикладі ПАТ «Райффайзен Банк Аваль». *Гроші, фінанси і кредит*. 2019. Вип. 28. С. 313–319.
7. Тришак Л.С., Мацук З.А., Шийко В.І. Фінансовий механізм управління активами і пасивами банківських установ. *Облік і фінанси*. 2019. № 4(86). С. 88–95.
8. Макаренко Ю.П., Хоруженко А.А. Управління активами та пасивами комерційного банку з метою підвищення ефективності їх використання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 24. С. 66–70.
9. Михайличенко М.С. Особливості управління активами та пасивами банку в умовах української економіки. *Наукові записки НАУКМА*. 2009. Т. 94. С. 65–74.
10. Довгань Ж.М. Основи комплексного управління активами і пасивами банку. *Світ фінансів*. 2008. № 2(15). С. 64–69.
11. Литвинюк О.В. Обґрунтування концептуальних підходів до оцінки чинників, що впливають на результат управління активами та пасивами банків. *Сталий розвиток економіки*. 2015. № 2. С. 311–317.
12. Карчева Т.Г., Карчева О.Я. Ефективне управління активами і пасивами – необхідна умова фінансової стійкості банку. *Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1: Економіка*. 2012. Вип. 1. С. 240–249.
13. Діденко Н.Ю. Управління активами і пасивами банку. *НО «Перспектива»*. 2012. Ч. I. С. 43–44.

14. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку : підручник ; 2-е вид., доп. і перероб. Київ : КНЕУ, 2004. 468 с.
15. Ротар Д.А. Концептуальні основи формування стратегій управління активами і пасивами банківських установ та напрями їх оптимізації. *Young Scientist*. 2014. № 6(09). С. 18–21.
16. Річний фінансовий звіт за 2018 рік. *Офіційний сайт АТ «ПриватБанк»*. URL: www.privatbank.com (дата звернення: 15.01.2020).

REFERENCES:

1. Zveruk L. A. (2018). Osnovy stratehii upravlinnia aktyvamy i pasyvamy bankiv [Fundamentals of strategies for managing banks' assets and liabilities]. *Biznes Inform*, no. 6, pp. 307–313.
2. Semencha I. Je., Rudenko V. I. (2016). Analiz suchasnogho stanu aktyviv bankiv ta dzhherela jikh formuvannja. *Ghlobaljni ta nacionaljni problemy ekonomiky*, vol. 11, pp. 790–793.
3. Mykhaljchuk N. V. (2016). Ocinka efektyvnosti upravlinnja aktyvamy i pasyvamy PAT KB "Pryvatbank". *Naukovi zapysky Nacionaljnogho universytetu "Ostrozka akademija"*, vol. 3, pp. 152–157.
4. Dobrovolsjska O. V., Ostrina O. P., Lopatkina A. O. (2017). Analiz suchasnogho stanu aktyviv ta pasyviv komercijnogho banku. *Naukovyj visnyk Khersonsjkogho derzhavnogho universytetu*, vol. 27(3), pp. 28–32.
5. Azizova K. M., Tysiachna Yu. S. (2016). Upravlinnia aktyvamy i pasyvamy banku: sutnist ta metodychni pidkhody [Asset and Liability Management of the Bank]. *Ekonomichnyi prostir*, no. 108, pp. 112–126.
6. Slobodjanjuk N. O., Junackyj M. O., Shelever A. M. (2019). Analiz aktyviv ta shljakhy vdoskonalennja kredytnoji dijajnosti komercijnykh bankiv na prykladi PAT «RAJFFAJZEN BANK AVALJ». *Ghroshi, finansy i kredyt*, vol. 28, pp. 313–319.
7. Tryshak L. S., Macuk Z. A., Shyjko V. I. (2019). Finansovyj mekhanizm upravlinnja aktyvamy i pasyvamy bankivskijkykh ustanov. *Oblik i finansy*, no. 4(86), pp. 88–95.
8. Makarenko Yu. P., Khoruzhenko M. N. (2017). Upravlinnia aktyvamy ta pasyvamy komertsiiinoho banku z metoiu pidvyshchennja efektyvnosti yikh vykorystannja [Management of assets and liabilities commercial bank in order to increase the efficiency of their use]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 24, pp. 66–70.
9. Mykhajlychenko M. S. (2009). Osoblyvosti upravlinnja aktyvamy ta pasyvamy banku v umovakh ukrajinsjkoji ekonomiky. *Naukovi zapysky NaUKMA*, no. 94, pp. 65–74.
10. Dovghanj Zh. M. (2008). Osnovy kompleksnogho upravlinnja aktyvamy i pasyvamy banku. *Svit finansiv*, no. 2(15), pp. 64–69.
11. Lytvyniuk O. V. (2015). Obhruntuvannja kontseptualnykh pidkhodiv do otsinky chynnykiv, shcho vplyvaiut na rezultat upravlinnja aktyvamy ta pasyvamy bankiv [Substantiation of conceptual approaches to the estimation of the factors influencing the result of management of assets and liabilities of banks]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, no. 2, pp. 311–317.
12. Karcheva T. H., Karcheva O. Ia. (2012). Efektyvne upravlinnia aktyvamy i pasyvamy – neobkhidna umova finansovoi stiičnosti banku [Effective management of assets and liabilities is a prerequisite for a bank's financial stability]. *Naukovyi visnyk Chernihivskoho derzhavnogho instytutu ekonomiky i upravlinnja. Seria 1: Ekonomika*, no. 1, pp. 240–249.
13. Didenko N. Ju. (2012). Upravlinnia aktyvamy i pasyvamy banku. *NO «Perspektyva»*, vol , pp. 43–44.
14. Prymostka L. O. (2004). Finansovyj menedzhment u banku [Financial Management in the Bank]. Kyiv: KNEU.
15. Rotar D. A. (2014). Konceptualjni osnovy formuvannja stratehij upravlinnja aktyvamy i pasyvamy bankivskijkykh ustanov ta naprjamy jikh optymizaciji. «*Young Scientist*», no. 6(09), pp. 18–21.
16. Richnyj finansovyj zvit za 2018 rik (2019). Oficijnyj sayt AT «PryvatBank». Available at: <http://www.privatbank.com> (accessed 15 January 2019).